

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ (КОМУНАЛЬНИХ) ПОСЛУГ
ТА ВІДПОВІДНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

**ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГІВ
ЗАВДАНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА**

2022

ЗМІСТ

ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГІВ ЗАВДАНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	6
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА (ОКРЕМІ ПОЛОЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ).....	12
ОРІЄНТОВНИЙ АЛГОРИТМ ДІЙ	20
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ АЛГОРИТМУ ДІЙ	22

СКОРОЧЕННЯ:

ЖКГ – житлово-комунальне господарство

КМУ – Кабінет Міністрів України

Мінрегіон – Міністерство розвитку громад та територій України

НКРКП – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ОМС – органи місцевого самоврядування

ТКЕ – теплокомуненерго

Розроблено експертами АМУ у травні 2022 року

ВСТУП

Збройна агресія російської федерації поставила всю країну перед новими викликами, над вирішенням яких доведеться працювати ще довгий період часу. Більше того, враховуючи ведення активних бойових дій на значній території держави, тимчасову окупацію окремих територій, можна лише наближено оцінити масштаби проблем та шляхи їх вирішення. Не зважаючи на це, вкрай нагальною є потреба з визначення обсягів завданої шкоди у сфері житлово-комунального господарства, підготовка та проведення першочергових аварійних робіт для відновлення забезпечення споживачів комунальними послугами, підготовка системних заходів по відновленню сфери житлово-комунального господарства та забезпечення джерелами фінансування таких заходів. Важливо розуміти, що вирішення поставлених завдань можливе лише завдяки консолідації зусиль органів державної влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, міжнародних фінансових організацій та іноземних держав. Адже триваюча війна суттєво змінила пріоритети витрат державного та місцевих бюджетів, значною мірою обмеживши їх можливість направляти кошти на відновлення зруйнованих або пошкоджених об'єктів комунальної інфраструктури. Таким чином, без залучення зовнішніх джерел відновлення зазначених об'єктів є нереальним завданням.

Необхідно також враховувати, що суттєве значення для якнайшвидшого відновлення зруйнованих та пошкоджених об'єктів критичної інфраструктури будуть мати і ті системні проблеми, які суттєво ускладнювали діяльність житлово-комунальних підприємств і до початку війни.

Серед них, у першу чергу, вирішення проблеми погашення підприємствами комунальної теплоенергетики заборгованості за спожитий природний газ та погашення нарахованих на таку заборгованість штрафних санкцій. Нажаль, напрацьований завдяки укладеним Меморандумам механізм вирішення такої проблеми не встиг спрацювати в повному об-

Ця публікація була підготовлена за підтримки Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю її авторів та не може жодним чином сприйматися як такий, що відображає погляди Програми «U-LEAD з Європою», уряду України, Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії

сязі. Так, завдяки укладеним Меморандумам, у 2021 році було погашено заборгованість з різниці в тарифах перед підприємствами теплоенергетики на загальну суму більше 22 млрд грн. А от укладення договорів реструктуризації заборгованості, за умови виконання яких повинно було відбутися списання нарахованих штрафних санкцій, не відбулося у зв'язку з початком війни. Таким чином, ця проблема потребує додаткового нормативного вирішення. Ще однією системною проблемою, яка суттєво впливає на фінансово-економічний стан житлово-комунальних підприємств, залишається незадовільний рівень розрахунків за спожиті житлово-комунальні послуги. Після початку агресії російської федерації він становить близько 50 % в середньому по країні. Зрозуміло, що на рівень розрахунків впливає ціла низка об'єктивних причин, але без вирішення цієї проблеми підприємства сфери не зможуть забезпечити безперебійну роботу, а відповідно і гарантоване постачання житлово-комунальних послуг. Не потрібно також забувати про недостатній ресурс місцевих бюджетів, який може бути спрямований на підтримку сфери житлово-комунального господарства. Активна фаза бойових дій в окремих регіонах призвела до того, що місцеві бюджети відповідних територіальних громад фактично не наповнюються. Разом з тим, внаслідок бойових дій на території цих громад, інфраструктура сфери серйозно постраждала, що призводить до необхідності її відновлення та відбудови, а необхідного ресурсу недостатньо.

Відновлення пошкоджених та зруйнованих об'єктів комунальної теплоенергетики, водопостачання та водовідведення тощо буде ключовим для тих органів місцевого самоврядування, громади яких постраждали від збройної агресії російської федерації. І напрацювання простого та ефективного механізму оцінки пошкоджень цих об'єктів є ключовим моментом такого відновлення.

Саме тому, для забезпечення якнайшвидшого та якісного проходження цього етапу, Аналітичним центром Асоціації міст України були підготовані ці Методичні рекомендації.

Методичні рекомендації складаються з блоків **аналізу проблем та спрямованих на їх вирішення нормативно-правових актів, безпосередньо нормативно-правової бази, орієнтовного алгоритму дій, рекомендацій до здійснення алгоритму дій та зразків окремих документів.**

Розділ аналізу проблем та спрямованих на їх вирішення нормативно-правових актів містить опис проблем, пов'язаних з визначення обсягів завданої сфері житлово-комунального господарства шкоди та ліквіда-

цією її наслідків, а також аналіз нормативно-правових актів, спрямованих на вирішення цих проблем.

Нормативно-правова база – це перелік законів України та постанов Кабінету Міністрів України, спрямованих на відновлення зруйнованих об'єктів критичної інфраструктури.

Алгоритм передбачає послідовність дій, спрямованих на визначення обсягів завданої сфери житлово-комунального господарства шкоди, а також усунення її наслідків.

Рекомендації до здійснення алгоритму дій дають загальні поради, спрямовані на найбільш ефективно вирішення проблеми.

ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГІВ ЗАВДАНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Необхідно зазначити, що під час бойових дій росією вже пошкоджено або знищено тисячі будівель та споруд, значна частина яких відноситься до об'єктів критичної інфраструктури. Першочерговим завданням у цій ситуації є оперативне виявлення пошкоджених будівель та споруд, а також реагування на відповідну ситуацію.

Саме з метою створення ефективного механізму, спрямованого на виявлення зруйнованих та пошкоджених внаслідок збройної агресії російської федерації будівель та споруд, а також якнайшвидшого усунення завданої шкоди, була ухвалена постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 № 473 «Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд». Вказаним документом уніфікується алгоритм дій органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій, центральних органів виконавчої влади та органів цивільного захисту населення, спрямованих на якнайшвидше усунення ушкоджень, завданих будівлям і спорудам внаслідок військових дій російської федерації. Зазначеним документом передбачається, що повноваження по організації та координації відповідних робіт покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, (і лише у випадку їх відсутності – на військові адміністрації). Першочергова мета, на яку спрямовані зусилля органів місцевого самоврядування - ліквідація небезпечних наслідків збройної агресії російської федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, запобігання загибелі людей, зменшення обсягів можливих матеріальних втрат.

З цією метою, у разі виявлення проявів збройної агресії, які потенційно можуть зумовити пошкодження будівель та споруд, а також інших об'єктів, органи місцевого самоврядування повинні у першу чергу:

– поінформувати територіальні органи ДСНС, органи з управління та сили цивільного захисту, правоохоронні органи про потенційне або фактичне пошкодження об'єктів;

– визначити разом з перерахованими у попередньому пункті органами потенційну територію ураження, на якій внаслідок бойових дій заподіяна шкода будівлям та спорудам, а також іншим об'єктам, є загроза забруднення вибухонебезпечними предметами;

– організувати оповіщення про наявні ризики у зоні можливого ураження;

– оглянути (наскільки це можливо) пошкоджені об'єкти з метою включення до попередніх переліків пошкоджених об'єктів;

– у разі необхідності, прийняти рішення щодо обстеження пошкоджених об'єктів відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 та здійснити дії, спрямовані на забезпечення проведення такого обстеження (в т.ч. затвердження програми робіт з обстеження).

Кабінет Міністрів України також визначив чіткі вимоги до програми робіт. Так вона повинна містити в обов'язковому порядку перелік об'єктів, які підлягають обстеженню (включно з найменування пошкодженого об'єкта, його адресою, інформацією щодо власників чи управителів), черговість робіт, їх строки, орієнтовний обсяг і склад робіт.

Зазначимо, що відповідним актом також визначені чіткі пріоритети обстеження будівель та споруд, які зазнали руйнувань:

– у першу чергу обстеженню підлягають об'єкти соціальної інфраструктури та будівлі адміністративного призначення;

– потім об'єкти сфери житлово-комунального господарства;

– в останню чергу об'єкти житлового фонду.

Задля забезпечення якнайбільш безпечного та ефективного проведення робіт з обстеження, органи місцевого самоврядування повинні виконати цілу низку робіт, які передують безпосередньо обстеженню, а саме:

– проаналізувати можливість наявності на відповідних територіях та об'єктах вибухонебезпечних об'єктів, визначити пріоритети їх обстеження;

– забезпечити можливість ознайомлення фахівців з усією проєктною та технічною інформацією по об'єктах, яка в майбутньому дозволить залученим виконавцям швидко та фахово провести оцінку завданих пошкоджень та сформулювати пропозиції щодо подальших дій стосовно відповідних об'єктів;

– у відповідності до встановлених законодавством процедур, провести визначення виконавця робіт з обстеження пошкоджених об'єктів;

– забезпечити можливість визначеному виконавцю робіт з обстеження об'єктів провести необхідні роботи.

Як показав досвід органів місцевого самоврядування, у них виникають достатньо серйозні проблеми щодо визначення виконавця робіт з обстеження пошкоджених об'єктів. У першу чергу, це викликано відсутністю необхідної кількості сертифікованих фахівців, які мають право проводити відповідні обстеження. У другу чергу, це можливість органів місцевого самоврядування оплатити надані послуги з оцінки об'єктів. І якщо перша проблема фактично вже вирішена шляхом прийняття Кабінетом Міністрів України постанови про розширення переліку фахівців, які мають право проводити відповідні обстеження, то з вирішенням другої проблеми все набагато складніше. Тут виникає як проблема відсутності коштів внаслідок незадовільного наповнення місцевих бюджетів, так місцевих бюджетів, так і проблема складності оплати відповідних послуг з урахуванням встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 року № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану».

Щодо безпосереднього проведення робіт з обстеження, то необхідно зазначити, що в окремих випадках воно може бути проведено і вахтовим методом. Така організація забезпечення робочого процесу може застосовуватися у тому випадку, коли щоденна доставка

фахівців до місця проведення обстеження не може бути забезпечена з об'єктивних причин, або коли забезпечення такої щоденної доставки є економічно не вигідним.

Ще одним важливим аспектом, на який органи місцевого самоврядування повинні звернути увагу у обов'язковому порядку, є можливість проведення робіт з обстеження об'єктів виключно на територіях, де відсутні або завершено активні фази бойових дій. Окрім того, з метою забезпечення безпеки залучених фахівців, обстеження об'єктів може проводитися лише після:

- ліквідації виявлених вибухових предметів та розмінування території представниками ДСНС, Національної поліції, а також за необхідності - підрозділів Збройних Сил та СБУ;*
- первинного демонтажу частин зруйнованих/пошкоджених об'єктів у тому випадку, коли це необхідно для забезпечення доступу до об'єкта обстеження;*
- проведення представниками ДСНС робіт з пошуку постраждалих та загиблих;*
- проведення представниками правоохоронних органів всіх необхідних дій в рамках кримінальних.*

Як показує практика, проблемою для органів місцевого самоврядування є вирішення питання розмінування території та об'єктів, які підлягають оцінці. Станом на сьогодні, наявних фахівців з розмінування не вистачає для забезпечення проведення розмінування всіх територій та об'єктів, які можуть бути потенційно небезпечними. Саме тому, здебільшого такі фахівці прибувають лише на виклик у разі виявлення вибухонебезпечного об'єкта. Таким чином, обстеження об'єктів повинно проводитися з дотриманням усіх можливих заходів безпеки, оскільки залишається вірогідність знаходження на території різноманітних вибухонебезпечних предметів.

Безпосередньо алгоритм здійснення обстеження об'єктів буде проаналізований у наступній частині цих рекомендацій, тому перейдемо до наступного кроку, а саме, отримання результатів обстеження. Зауважимо, що до звіту про результати обстеження в обов'язковому порядку додається акт про обстеження, що повинен містити інформацію щодо пошкоджень об'єкта за наступними категоріями:

- наявні незначні пошкодження, при яких рекомендовано виконання робіт з відновлення шляхом ремонту, в тому числі капітального ремонту;*
- наявні суттєві пошкодження, задля усунення яких рекомендовано виконання робіт з відновлення капітального ремонту, реконструкції;*
- об'єкти непридатні для використання за цільовим призначенням, тому рекомендовано виконання невідкладних робіт щодо демонтажу об'єкта.*

За результатами аналізу звіту та акту, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, (у випадку їх відсутності – військова адміністрація), складає переліки, які подає на розгляд регіональній комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, а саме:

- потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій;*
- аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають демонтажу, ліквідації.*

На підставі схвалених регіональною комісією переліків, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, (у випадку їх відсутності – військова адміністрація) затверджує переліки потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу окремих частин та/або конструкцій та аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають демонтажу, ліквідації, визначає черговість та строки виконання робіт з демонтажу.

Окрім того, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради (у випадку їх відсутності – військова адміністрація) також зобов'язаний забезпечити здійснення робіт з демонтажу об'єктів, а також вирішити питання пов'язані з використанням відходів, які виникла внаслідок проведення робіт з демонтажу таких об'єктів.

Що стосується самого механізму проведення обстеження, то необхідно зауважити наступне.

Визначення обсягів завданої внаслідок збройної агресії російської федерації об'єктам критичної інфраструктури сфери житлово-комунального господарства шкоди, є ще одним з першочергових та основних завдань, спрямованих на відновлення повноцінної діяльності сфери житлово-комунального господарства. Завдяки здійсненню відповідного комплексу заходів, буде забезпечено технічне обстеження пошкоджених будівель та споруд, а також інженерних мереж. Проведене обстеження зазначених вище об'єктів повинно стати підготовчим етапом для визначення можливості їх подальшої експлуатації, обсягу виконання відновлювальних робіт, або необхідності їх демонтажу.

Необхідно зазначити, що відповідний механізм обстеження затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2022 року № 423 «Про внесення змін до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва». Зазначеним документом внесено зміни до діючого Порядку, зокрема:

- відтепер Порядок застосовується при проведенні обстеження пошкоджених внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів об'єктів з метою прийняття рішення про можливість подальшої експлуатації та розроблення заходів із відновлення;
- передбачається, що обстеження об'єктів та пошкоджених об'єктів проводиться відповідно до цього Порядку та методики, затвердженої Мінрегіоном, якою визначаються особливості виконання зазначених робіт;
- виконавчим органам відповідних сільських, селищних, міських

рад, (у випадку їх відсутності - військовим адміністраціям), надана можливість приймати рішення про проведення обстеження пошкоджених об'єктів навіть у тому випадку, якщо вони не здійснюють управління ними;

– визначено, що в умовах дії на території України правового режиму воєнного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та протягом 90 календарних днів після припинення або скасування воєнного стану обстеження пошкоджених об'єктів проводиться також фахівцями, що мають необхідну освіту, кваліфікацію та право на виконання таких робіт. Таким чином, на визначений термін значно розширено коло суб'єктів, які мають право проводити обстеження зруйнованих об'єктів;

– встановлено етапи обстеження об'єкта, що проводиться в разі виявлення дефектів, пошкоджень і деформацій у процесі поточного огляду та технічного обслуговування об'єкта або прийняття рішення про подальшу експлуатацію (у тому числі відновлення шляхом капітального ремонту, реконструкції, реставрації) або демонтаж (ліквідацію) у зв'язку з пошкодженням об'єкта внаслідок позапроєктних впливів (пожежі, стихійного лиха, аварії, воєнних дій або терористичних актів). За результатами такого обстеження пошкоджених об'єктів виконавцем складається звіт, який має містити висновок про технічний стан, рекомендації щодо подальшої експлуатації (у тому числі щодо можливості виконання робіт із відновлення) або демонтажу (ліквідації), а також, в разі потреби, відомості про пошкоджені (зруйновані) несучі та огорожувальні конструкції, інженерні системи (із зазначенням ступеня та обсягів пошкоджень), принципові рішення (рекомендації) щодо їх відновлення (підсилення). Зазначений звіт є підставою для прийняття рішення про виконання робіт із відновлення пошкоджених об'єктів або їх демонтажу (ліквідації);

– визначено також механізм обстеження об'єктів з метою зміни їх цільового призначення після відповідної реконструкції. Наприклад, після реконструкції відповідний об'єкт може бути використано для проживання евакуйованого населення чи внутрішньо переміщених осіб.

Окрім того, уточнений порядок передбачає особливості інформування виконавцем обстеження власників, управителів об'єктів, місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, територіальних органів Держпраці та ДСНС, у разі виявлення під час проведення обстеження дефектів і пошкоджень, що можуть призвести до загрози

руйнування об'єкта або його окремих частин, вплинути на можливість використання об'єкта за призначенням, що створюють загрозу життю та здоров'ю людей тощо.

Акцентуємо увагу на розширенні кола суб'єктів, які мають право проводити обстеження зруйнованих об'єктів, оскільки зазначена зміна є досить важливою з цілком очевидних причин. У зв'язку з катастрофічним зростанням кількості об'єктів, які були пошкоджені або зруйновані внаслідок воєнних дій, не вистачає сертифікованих у встановленому порядку фахівців для проведення необхідних обстежень. Зазначеними змінами врегульовано це питання, таким чином, на сьогодні необхідні обстеження можуть проводити відповідальні виконавців окремих видів пов'язаних із створенням об'єктів архітектури робіт (послуг), які пройшли професійну атестацію та отримали кваліфікаційний сертифікат на право виконання робіт з обстеження у будівництві (далі - виконавці), або підприємств, установ чи організацій, у складі яких є такі виконавці, та/або фахівці інших професій, які пройшли професійну атестацію, а саме:

- інженер-проектувальник із кваліфікаційним рівнем “провідний” або “I категорія”, який має кваліфікаційний сертифікат за спеціалізацією “інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення механічного опору та стійкості”;
- експерт будівельний із кваліфікаційним рівнем “провідний” або “I категорія”, який має кваліфікаційний сертифікат за спеціалізацією “експертиза проектної документації у частині забезпечення механічного опору та стійкості”;
- інженер-консультант (будівництво) із кваліфікаційним рівнем “провідний” або “I категорія”.

Також обстеження пошкоджених об'єктів може проводитися шляхом залучення підприємств, установ та організацій, у складі яких є такі виконавці.

Окрім того постанова передбачила можливість залучення до виконання передбачених пунктом 8-2 окремих етапів робіт із обстеження пошкоджених об'єктів, за рішенням виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, (у випадку їх відсутності – військової адміністрації), також фахівців інших кваліфікаційних рівнів і професій під керівництвом фахівців, визначених у пункті 2-1 цього Порядку. До таких обстежень, можуть залучатися також і уповноважені працівники органів виконавчої влади (за згодою).

Таким чином, завдяки ухваленому акту створено ефективний механізм, завдяки якому забезпечується визначення обсягу завданої шкоди, а та-

кож можливість та доцільність відновлення зруйнованих/пошкоджених об'єктів.

Для тих випадків, коли органом місцевого самоврядування відповідний об'єкт визнано таким, що є аварійно-небезпечним, Кабінетом Міністрів України визначено алгоритм дій, спрямованих на його демонтаж (ліквідацію). Цей алгоритм затверджено постановою Уряду «Про затвердження Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів» від 19 квітня 2022 року № 474. Відповідно до цього Порядку, рішення про демонтаж окремих об'єктів на підставі звіту, складеного за результатами обстеження, приймає виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради або у випадках, передбачених законодавством, місцеві державні, військово-цивільні або військові адміністрації.

Роботи з демонтажу об'єкта можуть починатися лише після закінчення виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також після проведення обстеження об'єкта на наявність вибухонебезпечних предметів. Зазначимо також, що демонтаж може бути повним або частковим, в залежності від прийнятого виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, (у випадку їх відсутності – військовою адміністрацією) рішення.

Замовниками демонтажу є виконавчі органи відповідних сільських, селищних, міських рад, а у випадках, передбачених законодавством, місцеві державні, військово-цивільні або військові адміністрації. Необхідні роботи здійснюються на підставі укладеного між замовниками та підрядниками договору. Для проведення демонтажу необхідно розроблення відповідної документації, організація розроблення якої покладається на підрядника. Зазначений вище Порядок містить вимоги до такої документації, у той же час не передбачає необхідності здійснення її експертизи.

На проведення демонтажу не потрібно документів, що дають право на виконання будівельних робіт. Разом з тим, після закінчення демонтажу виключно в електронній формі з використанням Реєстру будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва складається акт про демонтаж. У разі повного демонтажу об'єкта акт про демонтаж є підставою для анулювання технічного паспорта та виключення об'єкта з реєстру об'єктів нерухомого майна.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

(ОКРЕМІ ПОЛОЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ)

1. Закон України «Про правовий режим воєнного стану».

Цей Закон визначає зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 473 «Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд».

Цей Порядок визначає механізм оперативного реагування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій, центральних органів виконавчої влади, органів управління та сил цивільного захисту і спрямований на ліквідацію наслідків збройної агресії російської федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, на територіях, де відсутні або завершені активні фази бойових дій. При цьому дія акту не поширюється на роботи щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням об'єктів культурної спадщини відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2022 року № 423 «Про внесення змін до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва».

Цей Порядок визначає механізм проведення обстеження прийнятих в експлуатацію в установленому законодавством порядку об'єктів будівництва (далі - об'єкти) з метою оцінки їх відповідності основним вимогам до будівель і споруд, визначеним Законом України «Про будівельні норми», та вжиття обґрунтованих заходів для забезпечення надійності та безпеки під час експлуатації об'єктів протягом усього періоду їх існування.

Порядок застосовується під час проведення обстеження пошкоджених внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів об'єктів (далі - пошкоджені об'єкти) з метою прийняття рішення про можливість подальшої експлуатації та розроблення заходів із відновлення.

Обстеження об'єктів та пошкоджених об'єктів проводиться відповідно до цього Порядку та методики, затвердженої Мінрегіоном, якою визначаються особливості виконання зазначених робіт.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 474 «Про затвердження Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів».

Зазначений Порядок визначає механізм виконання робіт з демонтажу будівель і споруд або їх частин, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, на підставі відповідних рішень, прийнятих за результатами обстеження відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257. Він застосовується виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, а у випадках, передбачених законодавством, — місцевими державними, військово-цивільними або військовими адміністраціями для організації оперативної діяльності з демонтажу пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів будівель і споруд або їх частин. Його дія поширюється на демонтаж об'єктів будь-якого призначення незалежно від класу наслідків та форми власності, крім об'єктів оборонного і спеціального призначення, об'єктів культурної спадщини та об'єктів, на які поширюється дія Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 року № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»

Цей Порядок визначає механізм виконання в особливому режимі повноважень Казначейством та органами Казначейства, пов'язаних із здійсненням казначейського обслуговування бюджетних коштів та коштів інших клієнтів в умовах воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

ОРІЄНТОВНИЙ АЛГОРИТМ ДІЙ

Кроки		Відповідальний
Прийняття рішення щодо проведення обстеження пошкоджених об'єктів відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257		Орган місцевого самоврядування, а у разі його відсутності – військова адміністрація
Визначення виконавця робіт з проведення обстеження, укладення відповідного договору		Орган місцевого самоврядування, а у разі його відсутності – військова адміністрація
Проведення обстеження, складання за його наслідками звіту, який має містити висновок про технічний стан, рекомендації щодо подальшої експлуатації тощо		Виконавець робіт з проведення обстеження
Розгляд звітів та актів, складених за результатами обстеження, складання та подання на розгляд регіональній комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій відповідних переліків		Орган місцевого самоврядування, а у разі його відсутності – військова адміністрація
Розгляд та схвалення переліків об'єктів, отриманих на погодження		Регіональна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій

Затвердження переліків потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу окремих частин та/або конструкцій та аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають демонтажу, ліквідації, визначення черговості та строків виконання робіт з демонтажу

Орган місцевого самоврядування, а у разі його відсутності – військова адміністрація

Прийняття рішення про демонтаж окремих об'єктів

Виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради або у випадках, передбачених законодавством, місцева державна, військово-цивільна або військова адміністрація

Визначення підрядника з виконання робіт по демонтажу

Виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради або у випадках, передбачених законодавством, місцева державна, військово-цивільна або військова адміністрація

Організація розроблення проєктної документації з демонтажу, виконання робіт з демонтажу

Підрядник робіт з демонтажу

Прийняття виконаних робіт, у разі необхідності - вирішення питання анулювання технічного паспорта та виключення об'єкта з реєстру об'єктів нерухомого майна

Виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради або у випадках, передбачених законодавством, місцева державна, військово-цивільна або військова адміністрація

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ АЛГОРИТМУ ДІЙ

Необхідно уважно вивчити Методичні матеріали та чітко дотримуватися зазначених в них алгоритмів. Відзначимо, що формування бази нормативно-правових актів, спрямованої на вирішення проблеми відновлення об'єктів критичної інфраструктури сфери житлово-комунального господарства не завершеною. Зокрема, Мінрегіоном лише розробляється Методика, якою будуть врегульовані питання здійснення робіт з обстеження пошкоджених об'єктів. Тому необхідно відслідковувати ухвалення Верховною Радою України та центральними органами виконавчої влади нових нормативно-правових актів, а також внесення змін до уже діючих.

Зазначимо, що певний досвід робіт з обстеження та відновлення критичних об'єктів сфери ЖКГ був набутий в зоні проведення Антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил із 2014 року. Не зважаючи на ту обставину, що на той час не було відповідного нормативно-правового регулювання вирішення проблеми, зазначений досвід варто прийняти до уваги.

Не зважаючи на прогнозовану недостатність дійсно фахових спеціалістів, які будуть проводити обстеження пошкоджених об'єктів, необхідно провести ретельний відбір виконавців цих робіт. Адже від того, наскільки якісно вони виконають роботу, будуть залежати досить вартісні та довготривалі рішення, ухвалені органами місцевого самоврядування.

ЗРАЗКИ ОКРЕМИХ ДКУМЕНТІВ

Р І Ш Е Н Н Я ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ НОВОБОЛЯЧІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

від «___» _____ 2022 року

№ _____

Про затвердження переліків потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують часткового демонтажу, повного демонтажу та ліквідації

Керуючись статтями 144, 146 Конституції України, статтею 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статтею 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», пунктом 12 затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 473 Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд), виконавчий комітет Новоболячівської сільської ради В И Р І Ш И В:

1. Затвердити перелік потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу окремих частин та/або конструкцій (додаток 1);
2. Затвердити перелік потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають повному демонтажу та ліквідації (додаток 2);
3. Визначити черговість та строки виконання робіт з повного або часткового демонтажу та ліквідації об'єктів, зазначених в додатку 1 та додатку 2.
4. Відділу бухгалтерського обліку Новоболячівської сільської ради передбачити та забезпечити фінансування робіт з часткового або повного демонтажу та ліквідації, передбачених у цьому рішенні.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника Новоболячівського сільського голови Фурман С.М.

Новоболячівський сільський голова

Борщ Л.М.

Додаток 1 до рішення
виконавчого комітету
Новоболячівської сільської ради
від «___» _____ 2022 р. №___

Перелік потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують
невідкладних робіт щодо часткового демонтажу окремих частин та/
або конструкцій

№	Адреса	Найменування об'єкта	Підстава для включення, перелік робіт
1.	с.Новий Болячів, вул.Садова,3	Ветеринарна аптека	Звіт про результати проведеного обстеження від 01.05.2022. Перелік робіт з часткового демонтажу окремих частин та конструкцій, які необхідно виконати, перерахований в складеному за результатами обстеження звіті та доданих актах
2.			

**Додаток 2 до рішення
виконавчого комітету
Новоболячівської сільської ради
від «___» _____ 2022 р. №___**

**Перелік потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають
повному демонтажу та ліквідації**

№	Адреса	Найменування об'єкта	Підстава для включення, перелік робіт
1.	с.Новий Болячів, вул. Куцова, 8	Ферма	Звіт про результати проведеного обстеження від 03.05.2022. Перелік робіт з повного демонтажу, які необхідно виконати, перерахований в складеному за результатами обстеження звіті та доданих актах.
2.			

Додаток 3 до рішення
виконавчого комітету
Новоболячівської сільської ради
від «___» _____ 2022 р. №___

**Графік
виконання та строки виконання робіт з демонтажу**

№	Адреса	Найменування об'єкта та вид робіт	Підстава для включення, перелік робіт	Початок робіт	Закінчення робіт
1.	с.Новий Болячів, вул. Садова, 3	Ветеринарна аптека, частковий демонтаж окремих частин та/або конструкцій	Звіт про результати проведеного обстеження від 01.05.2022. Перелік робіт з часткового демонтажу окремих частин та конструкцій, які необхідно виконати, перерахований в складеному за результатами обстеження звіті та доданих актах	01.07.2022 р.	01.08.2022 р

2.	с.Новий Болячів, вул. Кущова, 8	Ферма, повний демонтаж	Звіт про результати проведеного обстеження від 03.05.2022. Перелік робіт з повного демонтажу, які необхідно виконати, перерахований в складеному за результатами обстеження звіті та доданих актах.	01.08.2022 р.	01.10.2022 р.
3.					

